

ПОЛОЖЕННЯ
про відомчі заохочувальні відзнаки
Міністерства освіти і науки України

Загальні положення

1. Відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України нагороджуються громадяни України за значні особисті досягнення в реалізації державної політики в галузі національної освіти, навчання і виховання підростаючого покоління, за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та наукових кадрів, плідну науково-педагогічну діяльність, упровадження сучасних методів навчання і виховання молоді, підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів, забезпеченні суспільного виробництва висококваліфікованими працівниками, значні досягнення у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях, вирішення найважливіших наукових проблем, вагомі успіхи у створенні новітньої техніки та впровадженні у виробництво сучасних наукоємних технологій.

Відомчою заохочувальною відзнакою нагороджуються особи, які пропрацювали в галузі освіти і науки не менше 5 (п'яти) років.

Відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України можуть бути нагороджені іноземні громадяни та особи без громадянства за видатний особистий внесок у розвиток освіти і науки України.

2. Заохочувальні відомчі відзнаки Міністерства освіти і науки України мають три ступені:

I ступінь - Почесна грамота Міністерства освіти і науки України;

II ступінь - нагрудний знак "Відмінник освіти України";

III ступінь - нагрудні знаки "Василь Сухомлинський", "Софія Русова", "О.А. Захаренко", "І.Г. Ткаченко", "А.С. Макаренко", "Петро Могила", "За наукові досягнення".

Відомчою заохочувальною відзнакою I ступеня можуть нагороджуватися колективи навчальних закладів відповідно до пункту 6 цього Положення.

3. Нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України здійснюється послідовно, починаючи з I ступеня. Нагородження відзнакою наступного ступеня можливе не раніше як через два роки після нагородження відзнакою попереднього ступеня.

Відзнакою I ступеня можуть бути удостоєні за нові заслуги неодноразово, але не раніше ніж через два роки після останньої відомчої заохочувальної відзнаки. Повторне нагородження однойменними нагрудними знаками не проводиться.

4. Нагороджуються відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України особи, які раніше були відзначені на регіональному рівні Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій або керівництвом відповідного вищого навчального закладу.

Особи, нагороджені відзнаками регіонального рівня, можуть бути представлені до нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України не раніше ніж через два роки після останнього нагородження.

Нагородження будь-якими нагородами в один рік не проводиться.

5. Нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України проводиться:

5.1 за значні досягнення в реалізації державної політики в галузі національної освіти, навчанні та вихованні підростаючого покоління;

5.2 за підсумками навчального року та високих результатів атестації педагогічних та науково-педагогічних працівників;

5.3 з нагоди ювілейних дат заснування навчальних закладів. Уперше вони відзначаються в 50-ту річницю. Наступні відзначення ювілейних дат навчальних закладів проводяться не раніше як через 25 років;

5.4 з нагоди святкування професійних свят працівників освіти і науки;

5.5 з нагоди святкування ювілейної дати від дня народження особи, що подається до нагородження заохочувальною відомчою відзнакою.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники, учні (студенти) яких посіли призові місця на змаганнях всеукраїнського рівня, що були проведені Міністерством освіти і науки України або його структурними підрозділами, уносяться до подання (відповідно до підпункту 15.1 пункту 15 цього Положення) Міністру освіти і науки України за підсумками навчального року.

Порядок представлення до нагородження

6. Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України відзначаються громадяни України, колективи навчальних закладів та установ освіти, наукових установ і організацій за заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти, навчанні та вихованні підростаючого покоління, багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та наукових кадрів, плідну науково-педагогічну діяльність, упровадження сучасних методів навчання і виховання молоді, підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів, забезпечення суспільного виробництва висококваліфікованими працівниками, значні досягнення у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях, розв'язання найважливіших наукових проблем, вагомі успіхи у створенні новітньої техніки та впровадження у виробництво сучасних наукоємних технологій.

7. Нагрудним знаком "Відмінник освіти України" нагороджуються педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, державні службовці, які працюють у галузі не менше десяти років і досягли визначних успіхів у вихованні, навчанні, професійній, науковій підготовці учнівської та студентської молоді, організації та вдосконаленні навчальної, виховної, науково-методичної та науково-дослідної роботи, координації діяльності педагогічних, виробничих колективів, сім'ї, громадськості з питань виховання і навчання дітей, упровадженні в практику досягнень науки і передового педагогічного досвіду, керівництві закладами та установами освіти, наданні допомоги щодо їх розвитку, впровадженні нових управлінських новацій, підготовці та підвищенні кваліфікації науково-педагогічних кадрів, спеціалістів галузей економіки України, науковому і методичному забезпеченні навчальних закладів

та установ освіти, створенні високоякісних підручників і навчальних посібників, роботі з конструювання і виготовлення навчально-наочного приладдя, планово-фінансовій, адміністративно-господарській та іншій роботі.

8. Нагрудним знаком "Василь Сухомлинський" нагороджуються педагогічні працівники загальноосвітніх навчальних закладів, науково-педагогічні та наукові працівники, державні службовці, а також інші особи за значний особистий внесок у розвиток загальної середньої освіти, які досягли визначних успіхів у навчанні та вихованні підростаючого покоління, науковому та навчально-методичному забезпеченні загальної середньої освіти, підготовці висококваліфікованих педагогічних кадрів, створенні високоякісних підручників і навчальних посібників для загальноосвітніх навчальних закладів.

9. Нагрудним знаком "Софія Русова" нагороджуються педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, державні службовці за значний особистий внесок у розвиток дошкільної та позашкільної освіти, які досягли визначних успіхів у навчанні та вихованні підростаючого покоління, науковому та навчально-методичному забезпеченні дошкільної та позашкільної освіти, підготовці висококваліфікованих педагогічних працівників для дошкільних та позашкільних навчальних закладів.

10. Нагрудним знаком "А.С.Макаренко" нагороджуються педагогічні працівники професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, державні службовці, які досягли визначних успіхів у вихованні підростаючого покоління, науковому та навчально-методичному забезпеченні виховної роботи, підготовці висококваліфікованих педагогічних працівників.

11. Нагрудним знаком "Петро Могила" нагороджуються наукові та науково-педагогічні працівники, державні службовці за значний особистий внесок у розвиток вищої освіти, які досягли значних успіхів в організації навчальної, науково-методичної та науково-дослідної роботи, підготовці та підвищенні кваліфікації наукових та науково-педагогічних кадрів, розвитку педагогічної науки, створенні підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів.

12. Нагрудним знаком "За наукові досягнення" нагороджуються наукові і науково-педагогічні працівники, державні службовці за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки та впровадження у виробництво досягнень науки і техніки.

13. Нагрудним знаком "О.А.Захаренко" нагороджуються керівники та педагогічні працівники загальноосвітніх навчальних закладів, державні службовці за значний особистий внесок у становлення нових інноваційних моделей, забезпечення успішної діяльності загальноосвітньої школи з реалізації завдань сучасної середньої освіти, організацію педагогічної та культурно-просвітницької роботи серед населення, популяризацію кращих надбань загальноосвітніх шкіл у здійсненні навчально-виховного процесу та духовного зростання учнівської молоді.

14. Нагрудним знаком "І.Г.Ткаченко" нагороджуються педагогічні працівники навчальних закладів системи загальної середньої та професійної освіти, державні службовці, які впроваджують сучасні методи теорії і практики трудового навчання і

виховання, поєднують виробниче навчання з продуктивною працею; керівники гуртків науково-технічної творчості за вагомий внесок у трудове навчання і виховання, плекання любові до праці, у підготовку молодшої зміни висококваліфікованих робітників, за впровадження сучасних навчально-виховних та виробничих технологій, застосування ефективних методів виробничого навчання і виховання високоосвіченого, усебічно розвинутого молодого покоління, спроможного у своїй практичній діяльності застосовувати найновіші досягнення науки і техніки, ефективно працювати в умовах ринкової економіки.

15. Подання про нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України вносять Міністру освіти і науки України:

15.1. Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій, Національна академія наук України та галузеві академії наук України, ЦК профспілки працівників освіти і науки України, вищі навчальні заклади, що підпорядковані центральним органам виконавчої влади, а також інші міністерства та відомства, у підпорядкуванні яких є навчальні заклади, установи освіти та наукові установи.

Клопотання про нагородження перед вищим органом порушується трудовими колективами, де працюють особи за основним місцем роботи, або органами громадського самоврядування. Висунення кандидатур здійснюється гласно, за основним місцем роботи особи, яку представляють до відзначення. Клопотання може здійснюватись також з ініціативи органів управління освітою та громадських організацій України. При цьому повинна враховуватись думка трудового колективу та відповідного органу виконавчої влади, якому підпорядковані установи, підприємства та організації, де працює кандидат на нагородження за основним місцем роботи.

15.2. Клопотання про нагородження Міністра освіти і науки Автономної Республіки Крим, начальників управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій здійснюється відповідно за ініціативи Голови Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або Нагородної комісії Міністерства освіти і науки України з розгляду питань заохочувального відзначення працівників освіти і науки.

Клопотання про нагородження посадової особи органів місцевого самоврядування здійснюється після прийняття радою або її виконавчим органом відповідного рішення за погодженням відповідної обласної державної адміністрації.

Пропозиції щодо нагородження осіб за підсумками навчального року та атестації педагогічних працівників подаються (відповідно до пункту 15.1 цього Положення) до Міністерства освіти і науки України з червня до вересня включно.

Пропозиції щодо нагородження осіб та трудових колективів підприємств, установ і організацій з нагоди ювілейної дати та з нагоди професійних свят працівників освіти і науки подаються до Міністерства освіти і науки України не пізніше ніж за два місяці до ювілейної дати. У разі надходження до Міністерства освіти і науки України прострочених документів нагородження буде приурочене до найближчого свята, яке передбачене цим Положенням.

15.3. У клопотанні про нагородження вказуються:

15.3.1 прізвище, ім'я та по батькові особи із зазначенням посади;

15.3.2 подія, до якої пропонується відзначення, дата та місце проведення нагородження;

15.3.3 вид відзнаки;

15.3.4 заслуги, за які пропонується відзначення відомчою нагородою.

15.4. Одночасно з поданням подаються такі документи:

15.4.1 довідка-подання встановленого зразка (додаток 1), у якій визначаються конкретні заслуги особи, що стали підставою для порушення клопотання щодо відзначення відомчою заохочувальною відзнакою із зазначенням назв нагород, якими було відзначено кандидата на відзнаку, дати й номери підтвердного документа. Довідка-подання на кожну особу готується в одному примірнику, оформлюється друкованим текстом на одному аркуші формату А4 з обох боків і підписується керівником підприємства, установи, організації та головою ради (зборів) колективу. Підписи затверджуються печаткою підприємства, установи, організації. Усі графи є обов'язковими для заповнення. Форма довідки-подання не змінюється. Довідки-подання складаються в алфавітному порядку згідно з клопотанням;

15.4.2 лист-погодження клопотання від установи, якій підпорядкований навчальний заклад (наукова установа), де працює особа, що представляється до нагородження (якщо установа, підприємство чи організація не підпорядковані безпосередньо Міністерству освіти і науки України);

15.4.3 копії документів, що засвідчують нагородження відомчими та іншими відзнаками;

15.4.4 копія першої сторінки паспорта;

15.4.5 завірена керівником кадрової служби копія трудової книжки із сторінками, де внесено дані про нагородження.

Усі документи подаються в одному примірнику, а клопотання та довідка-подання також додаються і на електронному носії до Нагородної комісії Міністерства освіти і науки України з розгляду питань заохочувального відзначення працівників освіти і науки (далі Нагородна комісія).

16. У разі невідповідності поданих документів пункту 15 цього Положення вони не розглядаються Нагородною комісією і назад не повертаються.

17. Керівники органів, яким надано право вносити подання про нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України, несуть персональну відповідальність за неухильне додержання вимог цього Положення та достовірність указаної у документах інформації про кандидата на нагородження.

18. Нагородження окремих осіб відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України може здійснюватися за поданням Нагородної комісії.

19. У разі відповідності поданих документів пункту 15 цього Положення подання про нагородження та додані до нього документи розглядаються Нагородною комісією.

20. У разі прийняття Нагородною комісією позитивного рішення експертний висновок, оформлений згідно з додатком 2, з проектом наказу відповідальним секретарем Нагородної комісії подаються для затвердження Міністру освіти і науки України.

21. Згідно з наказом Міністра освіти і науки України департамент роботи з кадрами вищої школи та державної служби

забезпечує належне оформлення відповідної відомчої заохочувальної відзнаки.

22. Нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України здійснюється наказом Міністра освіти і науки України, відмітка заноситься до трудової книжки відзначеного.

Порядок вручення відомчих заохочувальних нагород Міністерства освіти і науки України

23. Уручення відомчих заохочувальних нагород Міністерства освіти і науки України проводиться в урочистій обстановці, як правило, Міністром освіти і науки України або за його дорученням його заступниками, Міністром освіти Автономної Республіки Крим, начальниками управлінь освіти і науки обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій і районних (міських) відділів освіти, керівниками вищих навчальних закладів та наукових установ.

Разом з нагрудним знаком нагородженому вручається посвідчення.

Під час нагородження посадовою особою органу, що нагороджує, складає протокол вручення відомчих заохочувальних відзнак Міністерства освіти і науки України (додаток 3), який після нагородження протягом одного тижня надсилається цим органом до Міністерства освіти і науки України.

24. Нагрудний знак носять на правому боці грудей і за наявності нагрудних знаків до почесних звань України розміщується нижче них.

Нагрудний знак "Відмінник освіти України" Міністерства освіти і науки України розміщують за заохочувальними відомчими відзнаками III ступеня Міністерства освіти і науки України.

25. Втрачені відомчі заохочувальні відзнаки повторно не видаються.

26. Особа може бути позбавлена відомчої заохочувальної відзнаки на підставі наказу Міністерства освіти і науки України за вчинки, не сумісні з принципами моралі та педагогічної етики, а також учинення нагородженим умисного злочину.

Нагрудний знак з посвідченням, що належали особі, позбавленій нагороди, підлягають поверненню до Міністерства освіти і науки України.

27. Особи, винні в порушенні цього Положення є відповідальними у встановленому законодавством порядку.

Заступник директора департаменту
роботи з кадрами вищої школи
та державної служби,
начальник відділу керівних кадрів

Т.С.Ожелевська

Додаток 1
до пункту 15.4 Положення

_____
(Автономна Республіка Крим, область,
міста Київ та Севастополь)

ДОВІДКА-ПОДАННЯ

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____

2. Посада і місце роботи, служби _____

3. Число, місяць, рік і місце народження _____

4. Стать _____ 5. Освіта _____

6. Науковий ступінь, учене звання _____

7. Які має державні та відомчі нагороди (дата та номер підтвердного документа) _____

8. Місце проживання _____

9. Загальний стаж роботи _____

Стаж роботи в даному колективі _____

10. Характеристика із зазначенням конкретних особливих заслуг у галузі освіти та науки України _____

Кандидатура _____ рекомендована зборами (радою, правлінням) колективу _____ (найменування підприємства,

установи, організації тощо, дата обговорення, номер протоколу)

Представляється до _____ (вид нагороди)

Керівник підприємства,
установи, організації
_____
(ПІБ, посада)

Голова ради
(зборів) колективу
_____
(ПІБ, посада)

М.П.

_____ 20__ року